

Puskás Bálint Zoltán, alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság elutasította az alkotmánymódosítás tervezetét. Mi volt a szavazati arány, hogy nézett ki a belső vita?

Az Alkotmány 150. szakasza első bekezdésének megfelelően 2014. február 7-én 429-es számmal a Szenátus Állandó Bűrójában iktatták a 123 szenátor és 237 képviselő által megfogalmazott és aláírt alkotmánymódosítási törvénytervezetet.

Az Alkotmány 146. szakaszának a) pontja előírja, hogy az Alkotmánybíróság hivatalból megvizsgálja az alkotmánymódosítási javaslatok alkotmányosságát, és ennek megfelelően az Alkotmánybíróság szervezéséről és működéséről szóló 47/1992. törvény 19. cikkének rendelkezése alapján a Szenátus az 520/2014. február 7-én iktatott átirattal benyújtotta az alkotmánymódosítási törvénytervezetet az Alkotmánybírósághoz véleményezés végett. A törvény értelmében az Alkotmánybíróságnak 10 nap állt rendelkezésére, hogy megvizsgálja a módosításokra vonatkozó alkotmányos rendelkezések betartását.

Az Alkotmánybíróság 2014. február 16-án meghozta a 80/2014. döntését, amely a megfelelő indoklással 2014. április 7-én jelent meg a Hivatalos Közlöny 246/2014-es számában. A döntés értelmében több módosítási javaslat alkotmányellenesnek minősült, köztük a kisebbségeket érintő főbb módosítási javaslatok is. Az alkotmánymódosító törvénytervezet 128 pontban fogalmazza meg a módosítási javaslatokat, amelyeket az Alkotmánybíróság kielemezett és döntésében minden módosító szöveget elbírált.

Az Alkotmány előírásainak megfelelően az Alkotmánybíróság több csoportban sorolta a módosító szövegre vonatkozóan észrevételeit és javaslatait. Ezek szerint a 26 esetben a módosító szöveg túllépi az Alkotmány 152. szakaszában előírt korlátokat. A 26 esetből 14 egyhangú szavazattal, 11 többségi szavazattal volt elfogadva.

A továbbiakban a testület egyhangú szavazattal a Parlament figyelmébe ajánlotta több módosító javaslat újraszövegezését, illetve az Alkotmány szövegébe való beillesztésének az újragondolását. A módosító javaslat további szövegeit, szintén egyhangú szavazattal, az Alkotmánybíróság alkotmányosnak minősítette. A szavazati arányokról és a vitáról sem szolgálhatok adatokkal.

Magyarországról nézve kissé meglepő, hogy a román alkotmánybíróság először csupán a döntését kommunikálja, a kapcsolódó indoklás és vélemények azonban csak jóval később kerülnek nyilvánosságra. Hogyan alakult ki ez a gyakorlat?

A döntés meghozatala és az indoklás megjelenése között bizony elég hosszú idő telik el, ami sok találgatásra, vitára ad okot. A döntés és az indoklás közötti időintervallum már sokszor okozta megbeszélések, viták kirobbanását, sőt az Európai Bizottság és a Velencei Bizottság is nehezményezte ezt a realitást, de az ügyek magas száma, és az a tény, hogy az Alkotmánybíróság minden ügyet a teljes, 9 tagú plénumban old meg, nem ad lehetőséget az esetek nagyrésztében a gyorsabb megoldásra.

A már említett 47/1992. törvény. 60 cikkelyének első bekezdése legfeljebb 30 napot engedélyez a kihirdetéstől számítva az indoklás megszövegezésére. Ezt a határidőt csak ritka esetben (az alkotmánymódosítási törvénytervezet ilyen volt) lépi túl az Alkotmánybíróság.

Magyar szempontból több jelentős pontja is volt az alkotmánymódosító tervezetnek. Milyen érvek alapján döntött a taláros testület arról, hogy ezek meghaladják egy alkotmánymódosítás kereteit? Milyen érvekkel próbálta meggyőzni a kollégáit?

A romániai kisebbségeket és így a romániai magyarokat is érintő kérdésekről, az ezekkel kapcsolatos érveimről, egy terjedelmes különvéleményt fogalmaztam meg, amely a 80/2014. döntéssel együtt megjelent a Hivatalos Közlöny 246/2014-es számában. Az érveimet az Alkotmánybíróság plénuma sajnos nem fogadta el.

Az alkotmánymódosító szöveg három pontban fogalmazott meg olyan kisebbségekre vonatkozó módosító javaslatot, amelyeket az Alkotmánybíróság az Alkotmány 152. szakaszára¹ hivatkozva többségi szavazattal visszautasított, alkotmányellenesnek nyilvánítva.

Ezek a következők:

1) Az Alkotmány 3. szakaszában egy új bekezdés, amelynek értelmében sarkalatos törvény által a hagyományos térségek elismerhetők mint a régiók közigazgatási alegységei.

¹ Az Alkotmány 152. szakasza szabályozza a módosítás korlátait.

„(1) Nem képezhetik módosítás tárgyát a jelen Alkotmánynak a román állam nemzeti, független, egységes és oszthatatlan jellegére, a köztársasági kormányformára, a terület integritására, az igazságszolgáltatás függetlenségére, a politikai pluralizmusra és a hivatalos nyelvre vonatkozó rendelkezései.

(2) Úgyszintén semmilyen módosítás nem lehetséges, ha az eredménye az állampolgárok alapvető jogainak és szabadságainak vagy ezek biztosítékainak a megszüntetése.

(3) Az Alkotmány nem módosítható ostromállapot vagy a sürgősségi állapot időtartama alatt, sem pedig háború idején.”

2) Az Alkotmány 6. szakaszában egy újabb bekezdés, amely biztosítja, hogy a nemzeti kisebbségekről szóló törvény alapján ezen kisebbségek törvényes képviselői létrehozhatnak az identitásuk megőrzésére, fejlesztésére és kifejezésére vonatkozó hatáskörökkel rendelkező saját döntéshozói és végrehajtó szerveket.

3) Az Alkotmány 12. szakaszához egy újabb bekezdés, amely biztosítja a nemzeti kisebbségek számára, hogy szabadon használhatják köz- és magánterületen saját szimbólumaikat, amelyek kifejezik etikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásukat.

Ezen túlmenően, többségi szavazattal, az Alkotmánybíróság javasolta a Parlamentnek, hogy törölje az Alkotmány 6. szakaszának tervezett módosítását, amely szerint a központi és helyi közhatalóságok azon döntéseiket, amelyek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek, etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásuk megőrzésére, fejlesztésére és kifejezésére vonatkoznak, a nemzeti kisebbségek szervezeteivel való konzultáció után hozzák meg.

Ezen négy módosítási javaslat alkotmánybírósági megítélésével szemben fogalmaztam meg egy különvéleményt. Ennek jogi alapja az Alkotmány 152. szakaszának előírása, amelyet tévesen értelmezve az Alkotmánybíróság túllépett a szabályozás által megszabott kereteken.

A fentebb hivatkozott 152. szakasz 3. bekezdése külső tényezőkre vonatkozik (ostromállapot, sürgősségi állapot, háború), ezzel szemben az 1. és 2. bekezdés a módosítás belső, tartalmi, tényezőire vonatkozik. Ezek az előírások véleményem szerint érthetőek, tiszták és pontosak. Az eredeti alkotmányozó 1991-ben kötelezettségeket szabott meg a későbbi alkotmánymódosítás tekintetében, olyan formában, hogy ezek a módosítások a 152. szakasz első bekezdésének értelmében ne érintsék az Alkotmány 1. szakasza 1. bekezdésének előírásait (Románia szuverén és független, egységes és oszthatatlan nemzetállam), valamint a 2. bekezdés előírásait (a román államnak köztársasági kormányzati formája van). Ugyanez vonatkozik az Alkotmány 8. szakaszának első bekezdésére (társadalmi pluralizmus) a 13. szakaszra (a hivatalos nyelv a román) vagy a 124. szakasz 3. bekezdésére (a bírók függetlenek és csak a törvénynek vannak alávetve).

Értelmezésem szerint a 152. szakasz első bekezdése egy teljes módosítási tiltást szabályoz, amelyet csak az említett szakasz megváltoztatása oldhat fel, mivel a szöveg egyértelműen és teljesen tiltó: „nem képezhetik a módosítás tárgyát”.

Tehát az Alkotmánybíróság azokat a szövegeket nyilváníthatja alkotmányellenesnek, legalábbis a 152. szakasz első bekezdése alapján, amelyek a már említett szabályozásokat módosítja. Ebből a szempontból az elemzett négy módosítási javaslat egyike sem érinti a „védett” alkotmányszövegeket. Ilyen szempontból értékelem úgy a különvéleményemben, hogy az Alkotmánybíróság túllépett a szabályozás tiltásain és olyan szövegeket nyilvánított alkotmányellenesnek, amelyek nincsenek semmiféle kapcsolatban a 152. szakasz első bekezdésének tilalmaival. Véleményem szerint az Alkotmánybíróság nem a „román állam nemzeti, független, egységes és oszthatatlan”

jellegét elemezte, hanem azt, hogy a módosítások milyen formában érinthetik, esetleg „sérthetik” ezt a jelleget.

Elemezzük csak:

1. Az állam „egységes” jellege, a romániai Alkotmánybíróság szerint is (176/1999. számú döntés) az egységes intézményrendszerre, törvényhozó, végrehajtó és bírósági intézményekre vonatkozik. Szerintem az „alrégiók” létrehozása semmilyen formában nem változtatja meg ezt az egységes rendszert.

2. Az állam „nemzeti” jellege, egy olyan kérdés, amelyhez nagyon ragaszkodik a román politikai hatalom pedig, legalábbis szerintem, semmiféle gyakorlati jelentősége nincsen. A legnagyobb román alkotmányjogászok, Ion Muraru, Simina Tănăsescu, Antonie Iorgovan és Mihai Constantinescu is azt írják, hogy „a nemzet minden állampolgáré”, és „egy állam lakósága három csoportba osztható: állampolgárok, idegenek és hontalanok és az utóbbi két kategória nem része a nemzetnek”.² Ezek szerint az alkotmánybírósági döntés alapján arra a következtetésre juthatunk, hogy az etnikai kisebbségek vagy „idegenek”, vagy pedig „hontalanok”.

Jogi értelemben a nemzet fogalma kiterjed az országban élő etnikai kisebbségekre is úgy, ahogy azt az Európa Tanács is megfogalmazta: a nemzet fogalma az állam és a személy közötti jogi kapcsolatot jelenti. Jöhet tehát a következtetés, az „alrégiók”, mint hagyományos térségek és a régiók közigazgatási alegységei, egyáltalán nem befolyásolják a román állam „nemzeti” jellegét.

3. Az Alkotmány 6. szakaszának módosító szövege, mint már legalább százszor elemeztem, nemhogy sértené a 152. szakasz valamely előírását, de szerintem még ráerősít a 2. bekezdés értelmére, hiszen nemhogy jogokat vagy ezek garanciáját szünteti meg, hanem jogokat és ezekhez megfelelő garanciákat biztosít.

A vitákból úgy szűrtem ki, hogy főleg a szövegben megfogalmazott „saját döntéshozó és végrehajtó szervek” kifejezés sértené az állam „egységes” jellegét, „bizonytalanságot” „zűrzavart”, „összevisszaságot” eredményezne és egy „döntéshozatali autonómiát” hozna létre.

Azon érvelésemet, hogy a módosítás csak az etnikai identitás megőrzésére vonatkozik, azzal utasították el, hogy ezeket a döntéseket és végrehajtásokat csak az állam saját intézményei és nem pedig más, párhuzamos etnikai intézmények végezhetik.

Érveimben felsoroltam a román demokrácia hagyományait, azt hogy 1848-ban a balázsfalvi nagygyűlésen az erdélyi románok ugyanilyen jogokat követeltek, majd 1918-ban a gyulafehérvári nagygyűlés határozatában megfogalmazodik, hogy minden nemzetiségnek biztosítják ezeket a jogokat, és hivatkoztam a párizsi békeszerződés

² *Constituția României – revizuită*, Ed. All Beck, 2004.

(1919. december 9.) szövegére is, amely szerint az erdélyi székelyeknek és szászoknak helyi autonómiát biztosítanak tanügyi és egyházi vonatkozásban.

Mindezekre utal a román Alkotmány 1. szakaszának a 3. bekezdése is, garantálva „a román nép demokratikus hagyományainak” szellemében az emberi jogokat és szabadságjogokat, az emberi személyiség szabad fejlődését. Szerintem az Alkotmány ezen előírása nem szabad üres szólam maradjon, és úgy ahogy már a történelemben többször előfordult (Franciaország, Moldova Köztársaság), az említett demokratikus hagyományok egy alkotmányos tömb részét képezik és nem hiányozhatnak az Alkotmány szellemének értelmezéséből.

4. Az Alkotmány 12. szakaszához kapcsolódik az a módosító javaslat, amely lehetővé tette volna, hogy a nemzeti kisebbségek szabadon használhassák köz- és magánterületeken saját szimbólumaikat.

Az Alkotmány 12. szakasza a nemzeti jelképek használatáról szól, a zászló, a nemzeti ünnep, a himnusz és az ország címere a szabályzás tárgya. Ez egészült volna ki a javaslat szerint a nemzeti kisebbségek saját etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásukat kifejező jelképek szabad használatával. Az Alkotmánybíróság döntése szerint, mivel a 12. szakasz a „nemzeti jelképekről” rendelkezik, a nemzeti kisebbségek jelképei nem sorolhatók ide, (na ugye, már megint nem tartozunk a „nemzethez”) és legfeljebb az Alkotmány 6. szakaszában, az identitáshoz való jogok szabályozásánál lenne a helye, de ebben az esetben is a szöveget ki kellene egészíteni azzal, hogy a saját szimbólumokat csak a román állam nemzeti jelképeivel együtt lehessen használni.

Ezt én el is fogadtam, de erre jött a meglepetés, hogy mivel nem egészen világos és egyértelmű a szöveg megfogalmazása, ezért alkotmányellenes. De jó Isten!, - az Alkotmány ilyesmiről nem rendelkezik a módosítási szöveggel kapcsolatban, kiáltottam fel. Nem baj, ami nem alkotmányos az alkotmányellenes – jött a kioktatás és az ennek megfelelő szavazás. Erről csak ennyit. Hiába érveltem az Alkotmány szövegeivel, szellemével, a Románia által aláírt és ratifikált nemzetközi egyezményekkel, a spanyol alkotmány előírásaival (tudni kell, hogy Románia Alkotmányának nagy részét a spanyol alkotmány alapján készítették) az olasz, a szerb alkotmányok szövegével és meganyi más dokumentummal, a döntés maradt. A szöveg az Alkotmány 152. szakaszának első bekezdése szerint alkotmányellenes.

5. Ennek a vitának talán annyi hatása volt az Alkotmánybíróság tekintetében, hogy a következő, a nemzeti kisebbségeket érintő javaslatot már nem a 152. szakasz szerint ítélte alkotmányellenesnek a testület, hanem „csak” javasolta a parlament plénumának, hogy törölje azt a módosítási javaslatát, amely szerint a kisebbségekhez tartozó személyek etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitásuk megőrzésére, fejlesztésére és kifejezésére vonatkozó döntések a nemzeti kisebbségek szervezeteivel való konzultálás után hozhatók meg.

Persze a különbség így is óriási, mivel azon módosító javaslatok, amelyeket a 152. szakasz értelmében nyilvánított alkotmányellenesnek az Alkotmánybíróság, nem

szerepelhetnek egy újabb alkotmánymódosító törvénytervezet szövegében, de azok a szövegek, amelyeket „csak” törlésre javasolt, azok a parlament döntése alapján az új törvénytervezetben benne maradhatnak.

Nincs szándékomban az Alkotmánybíróság előbbi, az alkotmánymódosításhoz kapcsolódó döntéseit elemezni. Mindeniknek megvan a maga története és magyarázata. Az elemzett döntés azért rossz előzmény a nemzeti kisebbségek jogait illetően, mert született egy joggyakorlat, amelyikre mindig lehet hivatkozni és ezáltal megakadályozni a kisebbségek jogainak kiszélesítését.

A testülettől sokan azt várták, hogy a 2009-es véleménynyilvánító népszavazás eredményét kéri majd számon az alkotmánymódosító tervezeten, amikor érvényes referendumot rendeztek arról, hogy a jövőben legyen egykamarás a román törvényhozás, és a képviselők száma ne haladja meg a 300-at. Ezt végül felrötták az alkotmánymódosító háznak?

A 2009-es véleménynyilvánító népszavazás számonkérését illetően megjegyzem, hogy a referendum eredményét a Parlament illetékes törvényszövegbe, esetleg az Alkotmány szövegébe befoglalni. Mivel a módosítási javaslat nem tartalmaz semmiféle változást a Parlament két házát illetően, és nem javasol 300 fős, egykamarás törvényhozási intézményt, az Alkotmánybíróság nem mondhat véleményt a népszavazás eredményéről, és nem kérheti számon, hogy ezt a törvényalkotó miért nem vette figyelembe a módosításkor.

Az Alkotmánybíróság szervezetéről és működéséről szóló 47/1992. számú törvény 11. cikkelyének a) pontjában úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság „...hivatalból az alkotmánymódosítási kezdeményezések felett határoz”. Tehát csak azon a rendelkezésekről dönt, amelyek a módosító szövegben vannak. Ilyenformán az Alkotmánybíróság nem hozhatott semmiféle döntés ebben a kérdéskörben.

Itt megegyezem, hogy egy előzetes alkotmánymódosítási törvénytervezet kapcsán, amelyet a Kormány javaslatára Románia Elnöke nyújtott be a Parlamentnek, az Alkotmánybíróság a 799/2011. számú döntésben³ véleményt nyilvánított az egykamarás parlamenttel kapcsolatosan is. Az említett módosítási javaslatban szerepelt a népszavazás eredményeként megfogalmazott módosítási javaslat, amely szerint a Parlament egykamarás és tagjainak száma nem lépheti túl a 300 főt.

Az Alkotmánybíróság döntése szerint a módosítás nem sérti az Alkotmány 152. szakaszának előírásait, kizárólagosan egy politikai döntés kérdése, de ennek ellenére javasolja, hogy a Parlament vegye számításba, hogy Romániában hagyományos módon kétkamarás Parlament működik. Ugyanakkor javasolja, hogy a Parlament mérlegelje azokat az előnyöket, amelyeket a demokrácia szempontjából jelenthet a kétkamarás Parlament és ezek tudatában hozzon döntést.

³ Megjelent a Hivatalos Közlöny 440-es számában, 2011. június 23-án.

Az Alkotmánybíróság említett döntéséből kiderül, hogy a testület nem avatkozik be a politikai döntések meghozatalába még abban az esetben sem, ha ennek a döntésnek az alapját egy véleménynyilvánító népszavazás által elfogadott módosító javaslat képezi.

A testület az alkotmánymódosító tervezeten kívül alkotmányellenesnek ítélte a decentralizációs törvényt is, ráadásul tartalmi okokból. A döntés egyhangúlag született. Hogyan ítélte meg ezt a jogszabályt?

Az Alkotmány 14. szakasza előírásainak alapján a Kormány 2013. november 19-én felelősséget vállalt a Parlament együttes ülése előtt a decentralizációs törvénytervezet felett. A felelősségvállalás egy gyorsított törvényelfogadási folyamat, amely során a tervezetről nincs parlamenti vita. A kormány előterjeszti a javasolt törvényszöveget, és a Parlament három napos határidőn belül bizalmatlansági indítványt nyújthat be a Kormány ellen, ha úgy ítéli meg, hogy a törvénytervezet nem megfelelő. A bizalmatlansági indítványt az összes szenátorok és képviselők legalább egynegyede kezdeményezheti. Ha nincs bizalmatlansági indítvány, a törvény a Kormány által előterjesztett formában érvénybe lép.

A decentralizációs törvény benyújtása után nem kezdeményeztek bizalmatlansági indítványt, egyszerűen azért, mert nem gyűlt össze a megfelelő számú aláírás. Mivel nem volt bizalmatlansági indítvány, a törvénytervezet elfogadottnak minősült, és lehetővé vált az Alkotmánybíróság megkeresése.

Az Alkotmány 146. szakasza a) pontja szerint legalább 50 képviselő vagy legalább 25 szenátor aláírása szükséges az Alkotmánybíróság megkereséséhez. Ilyen körülmények között már összejött a megfelelő számú aláírás és 70 képviselő aláírásával 2013. november 25-én iktatták az alkotmányossági vizsgálatot elindító megkeresést.

Az alkotmányossági kifogások között a következők szerepeltek:

- a Kormány nem tartotta be az Alkotmány 114. szakaszának előírásait, mivel egy fontos törvényről van szó és ezt a Parlament kellett volna elemezze és megvitassa,
- a törvény nem tartja tiszteletben az Alkotmány 120-122. szakaszainak előírásait, mert több esetben a megyei tanács hatáskörébe helyez olyan ügyeket, amelyek a helyi autonómia elvének alapján a községi és városi tanácsok, polgármesterek hatáskörébe tartoznának,
- a törvény előírásai veszélyeztetik a román állam egységes jellegét,
- a törvény sérti a tulajdonjogot,
- a törvényszöveg sok esetben ellentmond az Alkotmánybíróság döntéseinek.

Az Alkotmánybíróság döntésében, többségi szavazattal, elutasította a törvény külső, formai okokra vonatkozó bírálatát a következő megfontolások alapján:

1. Az Alkotmány 1. szakasza első bekezdésének bírálatát azért utasította el, mivel a törvény előírásai, az autonómia kiszélesítése, nem sértik a román állam egységes jellegét.
2. Ezenkívül az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a felelősségvállalási eljárás folyamán betartották az alkotmányos és törvényes kereteket, azért az ehhez kapcsolódó bírálatokat elutasította.

A belső, tartalmi bírálatra vonatkozóan azonban az Alkotmánybíróság, egyhangú szavazattal, alkotmányellenesnek nyilvánította a törvényt a következő megfontolások alapján:

1. A törvényszöveg heterogén, nem elég világos, nem pontos és nem előrelátható. Mivel hiányoznak ezek a törvény minőségét meghatározó tulajdonságok, nem biztosítható a törvény alkalmazása és betartása.

2. Az Alkotmány 1. szakaszának 5) bekezdése előírja, hogy „...a törvények tiszteletben tartása kötelező”. Az elemzett törvényszöveg esetében felfedezhető azonban több törvényes előírás megszegése. Elsősorban a 24/2000. a törvénytechnikai szabályokról rendelkező törvény; a 273/2006. a helyi közpénzügyeket szabályzó törvény; 287/2009. számú törvény a polgári törvénykönyvről; és végül a 213/1998. a köztulajdonra és ennek jogi szabályzására vonatkozó törvény előírásait sem tartotta be a törvényhozó.

A felsorolt hiányosságok veszélyeztetik a jogbiztonság elvét. Ebből a szempontból az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvény többször is kihangsúlyozza, hogy szabályozások csak egyes decentralizációs intézkedéseket érintenek, csak „egyes reform intézkedésekre” vonatkoznak, ami arra utal, hogy a törvény nem szabályozza teljes egészében az érintett problémát.

Ebben a kérdésben érdemes tudni, hogy az eredeti elképzelésben egy teljes decentralizációs és közigazgatási reform szerepelt, de az eredeti szöveg kiértékelésénél a Kormány tagjai módosításokat javasoltak, és ennek eredményeként több intézmény decentralizálása elmaradt, illetve az eredeti elképzeléshez viszonyítva beszűkült.

A vita során törölt szövegeket eltávolították a törvénytervezetből, a megmaradt szöveget „összegereblyézték” anélkül, hogy egyeztették volna az új szöveget és így született egy „szörny” törvényszöveg, ahol egyik paragrafus ellentmondásban volt a másikkal, a mellékletek eltértek a törvényszövegtől, több olyan hatáskör volt, amelyik szerepelt a központi intézménynél, de a helyhatóságnál is, és voltak olyan hatáskörök is, amelyek kimaradtak a helyhatósági hatáskörből és a központiakhoz kerültek. A legfeltűnőbb példa a helyi turista utak kijelölése, amely a törvény szerint a központi intézmények hatáskörébe került.

Megjegyzem, hogy egy ilyen fontos törvénytervezetet egyszerűen bűn úgy elfogadtatni, hogy a Parlamentnek ne legyen lehetősége tanulmányozni, módosító javaslatot benyújtani, megvitatni.

3. Az Alkotmánybíróság kifogásolta azt is, hogy a törvény sérti a helyi autonómia elvét, mivel a tulajdonjog átruházásának szabályozásába nem foglalta bele a helyhatósági szervek, az önkormányzatok beleegyezését. Ezt azért tartom fontosnak hangsúlyozni, mivel olyan vélemények is voltak, hogy az Alkotmánybíróság a decentralizációt, mint elvet tartotta volna alkotmányellenesnek. A döntés azonban nem a decentralizációt, mint elvet tartja alkotmányellenesnek, hanem a törvényszöveg megfogalmazásait és átláthatatlanságát.

A döntés meghozatalához az Alkotmánybíróság több száz oldalas jelentést és több száz oldalas mellékletet tanulmányozott. Csak egy példaként említem, hogy minden decentralizált intézmény esetében összehasonlító táblázat készült az intézmény hatásköreiről központi, illetve helyi szinten, a decentralizáció előtt és után.

Az Alkotmánybíróság döntése megerősíti a decentralizáció és az önkormányzati autonómia elvét. Ebből a szempontból érdemes elemezni a döntés 151-156. paragrafusait az Alkotmány 120-122. szakaszaira vonatkozóan, valamint a döntés 167. paragrafusát, amelyek szerint a decentralizáció és a helyi autonómia megköveteli a közszolgáltatások központosításának megszüntetését, de ugyanakkor megköveteli a pénzügyi források biztosítását is. Sajnos a decentralizációs törvény nem világos, sőt kimondottan hiányos a pénzforrások átcsoportosítása szempontjából. Hatáskörök átruházása a megfelelő pénzügyi források átadása nélkül ugyanis lehetetlen helyzetbe hozhatja az önkormányzatokat.

Mindezek után az Alkotmánybíróság döntése, a törvény átláthatatlansága, pontatlansága és előreláthatatlansága miatt, alkotmányellenes.